

Országos Kórházi Főigazgatóság

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Dr. Páva Hanna

A minősítő beosztása: igazgató

JAVÍTÁSI – ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

Központi írásbeli vizsgatevékenység

54 720 02 Fogászati asszisztens

2022. december 7.

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

OKFŐ

T Á J É K O Z T A T Ó

az értékelő tanár részére

- A vizsgázó csak a kiosztott feladatlapon, illetve a vizsgaszervező által biztosított, a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott pótlapon dolgozhat.
- Tévedés esetén csak az egyértelmű javítás - a helytelen válasz áthúzása, a vizsgázó aláírásával és a dátummal ellátva - fogadható el.
- Az írásbeli vizsgatevékenység értékelése a központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot a javítást végző tanár!
- A csillaggal (*) jelölt kérdéseknél a javítási-értékelési útmutatótól eltérő, de tartalmában azonos/szakmailag megfelelő egyéb helyes megoldás is elfogadható a ponthatáron belül.
- A feladatlap szerkesztésénél Dr. Fábián Pál – Dr. Magasi Péter Orvosi Helyesírási Szótár (Akadémia Kiadó, Országos Orvostudományi Információs Intézet és Könyvtár Budapest, 1992.) útmutatásait vettük figyelembe.
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

80 - 100 (%)	- jeles
60 - 79 (%)	- jó
50 - 59 (%)	- közepes
40 - 49 (%)	- elégséges
39 - 0 (%)	- elégtelen

Maximálisan adható
pontszám:

1. **6 pont**

Írja le az alábbi szakkifejezések mellé a latin megfelelőiket!

az állkapocs teste: *...corpus mandibulae...*

fogmeder: *...alveolus dentalis...*

az állkapocs feje: *...caput mandibulae...*

arcüreg: *...sinus maxillaris...*

állcsúcs: *...mentum...*

nyelv alatti nyálmirigy: *...glandula sublingualis...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2. **6 pont**

Ismertesse a gyermekek fejlődésben lévő maradó fogain (nyitott gyökércsúcs) esetén végzett gyökérkezelési eljárások menetét!

1. *gyökércsatorna feltárása*
2. *gyökércsatorna kemomechanikai tisztítása*
3. *gyökércsatorna átöblítése fiziológiás sóoldattal*
4. *gyökércsatorna 24 órás lezárása CaOH_2 -ot leadó guttaperchával (szükség esetén többször)*
5. *ideiglenes gyökértömés készítése (CaOH_2)*
6. *röntgenkontroll*

(Csak a helyes sorrend esetén adható pont!)

3.* **2 pont**

Nevezze meg a vegetatív idegrendszer nyálevlasztásra gyakorolt hatását!

- *szimpatikus hatásra a nyálevlasztás csökken*
- *paraszimpatikus hatásra a nyálevlasztás fokozódik*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4.**4 pont****Húzza alá a nosocomialis infekciókra vonatkozó helyes megállapításokat!**

- A hosszan tartó kórházi kezelés nem jelent rizikófaktort a kialakulásában.
- A húgyúti infekciók a leggyakoribb nosocomialis infekciók közé tartoznak.
- A kórházi felvételt követő 24 órán belül jelennek meg a tünetek.
- A nosocomialis fertőzések többsége specifikus és több okra visszavezethető.
- A fertőzés nem jelent veszélyt az egészségügyi team tagjaira és az egészségügyi ellátással kapcsolatba kerülő egyéb személyekre (pl. látogatók).
- A fertőzés az egészségügyi ellátással függ össze.
- A kialakult fertőzés a beteg kórházi felvétele idején még lappangó formában sem volt jelen.
- A fertőzés transzplacentáris fertőzés következményeként alakul ki, és az újszülött tünetei a születéstől számított 48 órán belül jelentkeznek.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

5.***5 pont****Nevezze meg áramütéses baleset esetén az áramütés hatását befolyásoló tényezőket! Írjon ötöt!**

- *a feszültség nagysága*
- *az áramerősség*
- *az áram fajtája (váltó-, vagy egyenáram)*
- *az áram frekvenciája*
- *a behatás ideje*
- *az áram útja*
- *az emberi test ellenállása*
- *a ruházat anyaga*
- *a balesetet szenvedett egyén egészségi állapota*
- *egyéb hatások: gyógyszer, alkohol*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6.

6 pont

Írja le a nagyőrlőfogak latin megnevezését! Ismertesse azok jellemző tulajdonságait!

Latin megnevezés: *dentés molares*

Jellemzői: Írjon ötöt!*

- *mindegyik kvadránsban 3-3 található*
- *a felső- és alsó nagyőrlők alakjukban különböznek egymástól*
- *az első nagyőrlő a legerősebb, a második gyengébb, a harmadik a bölcsességfog, ami általában csökevényes*
- *felső fogak esetében rágófelszínükön négy erős csücsök van*
- *alsó fogak esetében rágófelszínükön öt erős csücsök van*
- *a csücskök között keresztbarázda húzódik*
- *gyökereikkel szilárdan rögzülnek a fogmederben*
- *a felső nagyőrlők három gyökerűek (két vestibularis, egy palatinalis gyökér)*
- *az alsó nagyőrlők két gyökerűek (egy medialis, egy distalis gyökér)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7.*

4 pont

Sorolja fel a fog, illetve a foggyökér műtéti eltávolításának indikációit! Írjon négyet!

- *a szuvasodás a fog koronáját vagy a fognyakat olyan mértékben roncsolta, hogy az a fogó felhelyezésekor összeroppan*
- *erősen görbült, szétálló gyökerek*
- *a gyökér középtáji, vagy csücsi harmadban történt törése*
- *áttörési tendenciát nem mutató fog (retenció)*
- *valamilyen akadály miatt nem, vagy csak részlegesen áttörő fog (impactio)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8.

5 pont

Válassza ki az alábbi felsorolásból a pulpa hyperaemia jellemzőit, tüneteit!
Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!

1. heves, kisugárzó fájdalom
2. duzzanat
3. érzékenység hidegre
4. foglazulás
5. ingerlésre jelentkező fájdalom
6. érzékenység édesre
7. éjszaka jelentkező fájdalom
8. az inger megszűnése után a fájdalom elmúlik
9. irreverzibilis
10. „kinőtt fog” érzés
11. ráharapásra fájdalmas
12. reverzibilis
13. spontán fájdalom

A pulpa hyperaemia jellemzői, tünetei: *...3., 5., 6., 8., 12....*

(Csak az 5 helyes válasz együttes kiválasztása esetén adható pont! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

9.

4 pont

Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!

Hol található a fognyak?

...a korona és a gyökér találkozásánál...

Melyek a nyál szénhidrát bontó enzimei?

...amiláz, maltáz...

Hogyan nevezzük a páros nagy nyálmirigyet?

...fültőmirigy/glandula parotis...

Mi alkotja a fog fő állományát?

...a dentin...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10.**4 pont**

Párosítsa a vitaminokat hiánytüneteikkel! Írja a sorszámok mellé a helyes válasz betűjelét!

1. B₁-vitamin
2. K-vitamin
3. B₂-vitamin
4. A-vitamin

- A. véralvadási zavarok
B. izomgyengeség, reflexzavarok, ideggyulladás, ödéma, szív- és érrendszeri tünetek
C. farkasvakság, száraz bőr, hajhullás
D. nyelv, nyálkahártya atrofizálódása, szájzug berepedezése

1.–...**B**...., 2.–...**A**...., 3.–...**D**...., 4.–...**C**....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11.***5 pont**

Sorolja fel maradó fogak esetén a gyermekfogászati röntgenvizsgálat indikációit! Írjon ötöt!

- *baleseti sérülések*
- *retineált fogak*
- *caries és következményeinek diagnosztizálása (pulpitis, periodontitis, stb.)*
- *gangréna*
- *számfeletti fogak*
- *csírahiány*
- *gyökérkezelés*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12.***2 pont**

Ismertesse a gócbetegség fogalmát!

Az elsődleges gyulladás (góc) által okozott másodlagos betegség. A gyulladást okozó baktériumok, toxinjaik, illetve allergének a véráram útján más szervekben, szervrendszerekben okoznak gyulladást, betegséget.

13.***2 pont****Ismertesse az alábbi – egyes fogakat érintő – eltérések lényegét!**

Impactio: A fog előtörése a fogcsíra rossz tengelyállása, vagy egy már előtört fog, illetve egyéb rendellenesség (számfeletti fog, odontoma) miatt akadályba ütközik.

Traumás occlusio: A fog/ak korai, vagy kóros irányú érintkezése az antagonistával. Ennek következtében kóros megterhelés és a parodontium károsodása jön létre.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14.***5 pont****Nevezzen meg a táplálkozás és az orofaciális betegségek közötti kapcsolat meghatározó tényezői közül ötöt!**

- *a táplálékfelvétel módja*
- *a táplálékfelvétel gyakorisága*
- *a táplálékfelvétel mennyisége*
- *a táplálékfelvételek közti időközök hosszúsága*
- *a táplálék szájban tartózkodásának ideje*
- *a táplálék konzisztenciája*
- *a táplálék kémiai összetétele*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.**5 pont****Húzza alá a felsorolásból a fogágybetegség kialakulásában szerepet játszó lokális tényezőket!**

- dohányzás
- a fogak alaki rendellenességei
- osteoporosis
- fogkő
- a fogak helyzeti rendellenességei
- genetikai tényezők
- túlérő tömés
- elálló koronaszélek
- emocionális stressz
- etnikai hovatartozás

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

16.***6 pont**

Ismertessen a rögzített fogszabályozó készülék előnyei és hátrányai közül hármat-hármat!

Előnyei:

- *állandó viselést tesz lehetővé*
- *az eredmény kevésbé függ a páciens együttműködésétől*
- *az erő nagysága és iránya pontosan adagolható*
- *a kívánt fogelmozdítás biztosan végbemegy*
- *a készülékkel testes elmozdítás is végezhető*
- *a kezelés határfoka nagyobb*
- *az aktív kezelés általában rövidebb ideig tart*

Hátrányai:

- *retentios készülék viselése szükséges (általában az aktív kezelés idejének kétszerese)*
- *tisztántartása nehezebb*
- *fokozottabban kell figyelni a szájhygiénére*
- *esztétikailag hátrányos (a fogakon látszik)*
- *szájba helyezése, aktiválása hosszabb ideig tart*
- *alkalmazása nagy gyakorlatot és hozzáértést kíván*
- *nem megfelelő erők alkalmazása során károsodást is okozhat*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17.**4 pont**

Nevezze meg a fluoridprevenció endogén formáit!

- *az ivóvíz fluorral való dúsítása*
- *a só fluor dúsítása*
- *a tej fluor dúsítása*
- *fluorid tabletták adása*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18.

4 pont

Rendezze az anatómiai képleteket a megadottak szerint! Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!

1. vena cava superior
2. vena pulmonalis
3. vena cava inferior
4. arteria pulmonalis dextra et sinistra

kisvérkörhöz tartozó anatómiai képletek: ...2., 4....

nagyvérkörhöz tartozó anatómiai képletek: ...1., 3....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

19.

4 pont

Nevezze meg a felsorolt sérüléseknél alkalmazható kötéstípust!

A hajás fejbőr sérülése: ...sapkakötés...

Erős vérzés a bal alsó végtagon: ...nyomókötés...

Orrvérzés, állsérülés: ...parittyakötés...

Horzsolás, gyenge vérzés az alkaron: ...fedőkötés...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20.

4 pont

Határozza meg a dmft-index jelentését! Ismertesse annak alkalmazását!

Jelentése:

- d: *szuvas fogak száma*
- m: *hiányzó fogak száma*
- f: *tömött fogak száma*

Alkalmazása:

A cariesintenzitás jelölésére alkalmazzuk, tejfogak esetén kisbetűvel jelöljük.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

21.

5 pont

Írja le a WHO beosztás szerint a következő fogak megnevezését!

38: ...*bal alsó bölcsességfog*...

81: ...*jobb alsó kismetsző tejfog*...

23: ...*bal felső maradó szemfog*...

52: ...*jobb felső kismetsző tejfog*...

43: ...*jobb alsó maradó szemfog*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

22.*

2 pont

Fogalmazza meg a primer fogászati prevenciók célját!

A caries és a parodontopathiák, valamint a fogazati anomáliák és a szájüregi malignus folyamatok kialakulásának meggátlása, a beható káros tényezők távol tartása, kiküszöbölése megfelelő életmód-változtatás és bizonyos preventív beavatkozások útján (pl. barázdazárás).

23.

6 pont

Húzza alá a felsorolásból a terhességi gingivitisre jellemző megállapításokat!

- nincs alveoláris csontvesztés
- terhesség során az ösztrogén és a progeszteron szintje megváltozik, ami az íny gyulladását okozza
- plakk jelenléte
- fokozott gyulladásos válasz az ínyben
- a gyakori hányások miatt a száj pH-ja lúgos irányba tolódik el
- az íny szín- és kontúrváltozása (vörös, duzzadt)
- a jelenség a 6.-7. hónapban a legsúlyosabb
- vérző fogíny
- nincs tapadásvesztés
- irreverzibilis
- minden várandósság alkalmával kialakuló nyálkarátya-elváltozás
- teljes fogazatra kiterjedő

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)